

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
14 juli 2005

Ons kenmerk
SFB/2005/27937

Onderwerp
Toezegging algemeen overleg deltaplan bèta en
techniek d.d. 15 april 2004

Bijlage(n)
Rapport Dialogic "Met een kaart meer instroom?"
Specificatie van mogelijke Pilot "Smartcard bèta
techniek"

In het Deltaplan Bèta en Techniek is aangekondigd dat – ter voorbereiding van een mogelijke pilot – onderzoek zal worden gedaan naar de mogelijkheden van een zogenaamde "smartcard". Het concept is dat leerlingen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs door het verrichten van nuttige activiteiten in het kader van oriëntatie op bèta en techniek op een kaart spaartegoeden kunnen opbouwen die later verzilverd kunnen worden. Doel hiervan is het stimuleren van de oriëntatie van leerlingen op wetenschap en techniek. De veronderstelling is dat dit ertoe bijdraagt dat leerlingen bewuster kiezen voor een vervolgopleiding, bij voorkeur een bèta- of techniekopleiding. Tijdens het Algemeen Overleg over het Deltaplan Bèta en Techniek van 15 april 2004, heb ik toegezegd u te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek alvorens een mogelijke pilot met een smartcard van start gaat. In deze brief informeer ik u over de stand van zaken rond de pilot.

Ik heb het onderzoeksbureau Dialogic gevraagd de haalbaarheid en wenselijkheid te onderzoeken van het smartcardconcept. Dit is getoetst bij zowel experts, afgevaardigden vanuit het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en bètagereleerde instellingen als bij de doelgroep (leerlingen vo en mbo en docenten). Het rapport *Met een kaart meer instroom?* treft u bijgaand aan.

Het onderzoek wijst uit dat een pilot waarin ervaring wordt opgedaan met het smartcardconcept zowel haalbaar als wenselijk is. Wel blijken actoren het concept belangrijker te vinden dan de onderliggende technologie – zoals ook al ter sprake kwam in het Algemeen Overleg. Ook blijkt dat de behoefte aan de smartcard onder leerlingen in het voortgezet onderwijs groter is dan bij deelnemers in het middelbaar beroepsonderwijs. De reden hiervoor ligt waarschijnlijk in het feit dat mbo-deelnemers al een keuze voor een bepaalde opleiding hebben gemaakt. De wens om de activiteiten te koppelen aan een betere coaching en begeleiding van leerlingen bij hun keuze voor een vervolgopleiding valt bij de doelgroep in

goede aarde. Tot slot blijkt dat leerlingen meer behoefte hebben aan een korte termijn beloning in de vorm van cadeaus en kortingen dan aan een lange termijn beloning en/of bètagereleerde beloning.

Aangezien het eerste onderzoek heeft uitgewezen dat er voldoende animo voor een pilot bestaat, heb ik het Platform Bèta en Techniek gevraagd verder te verkennen hoe een concrete pilot onder leerlingen bovenbouw havo en vwo er uit zou kunnen zien en daarbij te specificeren:

- ◆ waar een pilot het beste plaats kan vinden,
- ◆ welke partijen bereid zijn deel te nemen in de pilot,
- ◆ welke spaaropties in de regio te vinden zijn,
- ◆ welke verzilveropties geboden kunnen worden en
- ◆ hoe de effectiviteit van de kaart gemeten kan worden.

In bijgaand rapport *Specificatie van mogelijke pilot "smartcard bèta techniek"* treft u de resultaten van die verkenning.

Ik zie naar aanleiding van het onderzoek en de nadere verkenning voldoende aanleiding om een pilot te starten per januari 2006.

Deze zal starten in de regio Eindhoven omdat hier al door het Platform Bèta/Techniek een convenant is gesloten tussen diverse partijen om bèta en techniek te stimuleren. Er is in de regio dus veel draagvlak voor een dergelijke pilot. De pilot zal worden uitgevoerd door Technific (projectbureau van de Stichting Techniek Educatie & Promotie) in samenwerking met het CJP (Cultureel Jongeren Paspoort) onder aansturing van het Platform Bèta/Techniek.

Technific is een overkoepelende organisatie in de regio Eindhoven/Helmond/De Kempen die jongeren enthousiasmeert voor bèta en techniek.

De pilot is gericht op leerlingen in klas 3 en 4 havo en 3, 4 en 5 vwo. Er is voor deze doelgroep gekozen omdat zij binnen enkele jaren een keuze voor een opleiding in het hoger onderwijs maken en de pilot erop gericht is de effecten op de instroom in bèta en techniek opleidingen in het hoger onderwijs te meten. Leerlingen binnen de pilot zullen deel kunnen nemen aan de activiteiten die gecoördineerd worden door Technific. Door deel te nemen aan deze activiteiten kunnen leerlingen zogenaamde technomiles sparen. Deze kunnen ze vervolgens verzilveren met technogadgets zoals een mp3-speler, muziek downloads, games en memorysticks. De fondsen voor de te sparen cadeaus worden door alle deelnemende partijen in de regio Eindhoven voor rekening genomen. Daarnaast ontvangen de leerlingen een CJP waardoor het pakket wordt uitgebreid met korting bij winkels, musea, theaters, bioscopen en op tijdschriften.

De pilot zal bovendien aansluiten op afspraken in het kader van het Regionaal Actieplan Eindhoven van Platform bèta/Techniek en de Regio Eindhoven (Horizon), op het Koester je talent programma (een mentorprogramma vanuit de Technische Universiteit Eindhoven in samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs in de regio) en het Universum Programma (een stimuleringsprogramma van en voor het voortgezet onderwijs).

De pilot zal twee jaar lopen. Het effect zal worden gemeten door een experimentele en een controlegroep in de regio Eindhoven te selecteren. De twee groepen, bestaande uit een aantal

havo/vwo-scholen, zullen qua profiel vergelijkbaar zijn. Voor beide groepen zal worden nagegaan in welke mate leerlingen deelnemen aan de activiteiten in de regio al dan niet in combinatie met de kaart. Daarnaast zal worden gekeken in hoeverre er verschil is tussen de groepen in keuze voor een opleiding of beroep in bèta en techniek. Wanneer significante verschillen tussen de groepen optreden, kan worden gesteld dat de pilot succesvol was. Overigens moet hierbij worden opgemerkt dat een periode van twee jaar (de looptijd van de pilot) te kort is om keuzegedrag vast te stellen. Daarom zullen ook in de jaren daarna de gedragseffecten gemeten worden. De pilot wordt onder verantwoordelijkheid van het Platform Bèta/techniek uitgevoerd. Zij is ook verantwoordelijk voor de monitoring en evaluatie van de pilot. Ik heb het Platform gevraagd extra aandacht te besteden aan het objectief zichtbaar maken van de effecten van de pilot. De kosten voor de pilot worden gedekt uit het budget van het Platform Bèta/techniek.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)